

Lapszemle 2012. 3. hét

Mégsem vásároltak ki tavaly ppp-eket

Tavaly annak ellenére nem vásárolt ki a magyar állam magánbefektetőt ppp típusú konstrukcióból, hogy mindegyik beruházást felülvizsgálta és megállapította: a kormányváltás előtt megkötött szerződések hátrányosak az állami vagy önkormányzati szereplők számára, a projektekben részt vevő magánvállalkozóknak biztosítanak aránytalan mértékű előnyöket. Több szerződésnél szabálytalanságokat is feltártak. Az előnytelen ppp-szerződések megszüntetése több szakaszban, alapvetően a források rendelkezésre állásának függvényében történhet meg.

A kormánynak továbbra is szándékában áll a ppp-konstrukciók megszüntetése, de eddig az állam szinte egyetlen esetben sem vásárolta ki a magánbefektetőt, és forrás hiányában idén sem tesz ilyen lépést -írta a Nemzeti Fejlesztési Minisztérium a lapunknak elküldött válaszában.

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium (NFM) a ppp-konstrukcióban megvalósuló beruházások mindegyikét felülvizsgálta, de egyikből sem vásárolta ki a magánbefektetőket. A tárca szerint a kormányváltás előtt megkötött szerződések hátrányosak az állami vagy önkormányzati szereplők számára, a projektekben részt vevő magánvállalkozóknak biztosítanak aránytalan mértékű előnyöket. Több szerződés esetében egyéb (például a közbeszerzéssel vagy a szerződéskötéssel kapcsolatos) szabálytalanságokat is feltárt a szaktárca.

Az előnytelen ppp-szerződések megszüntetése több szakaszban, egyebek között a források rendelkezésre állásának függvényében történhet meg. A megszüntetések becsült költsége, autópályák nélkül, közel 200 milliárd forint. A szerződések között elsőbbséget élveznek a befejezetlen beruházások (így a miskolci sportcsarnok vagy az óbudai Egyetem kollégiuma) és a hátrányos helyzetű, súlyos finanszírozási gondokkal küzdő önkormányzatok tornatermek és tanuszodák építésére és üzemeltetésére megkötött szerződésai.

A minisztérium arról is tájékoztatót, hogy az idei központi költségvetés a megszüntetésekre nem tartalmaz forrást, csak az érvényben lévő szerződések szerint kifizetendő rendelkezésre állási díjak fedezetét biztosítja. (A 2012-es központi költségvetésben 99,3 milliárd forint szerepel az autópályákkal kapcsolatos kiadásokra, míg oktatási, kulturális és sportcélokra 21,0 milliárd forint - a szerk.)

A megszüntetéseikig a szaktárca arra törekszik, hogy a magánpartnerekkel folytatott tárgyalások eredményeként előnyösebb feltételeket érjen el, lehetőség szerint az éves díjak mérséklésével. A fejlesztési tárcától azt is megtudtuk, hogy a 2011 végéig lezárult átvilágítás során feltárt jogi anomáliák és hiányosságok egyedi, jogi kezelést is szükségessé tesznek. A szaktárca több (jellemzően felsőoktatási) projekttel kapcsolatban olyan jogi problémákat tapasztalt, amelyek miatt kezdeményezte a beruházások leállítását és a kapcsolódó megállapodások felbontását.

A minisztérium ezenkívül több esetben vizsgálatokat kezdeményezett a Kormányzati Ellenőrzési Hivatalnál, a Gazdasági Versenyhivatalnál, a Közbeszerzések Tanácsánál és az elszámoltatási kormánybiztosnál. Ezek zárultával, a tapasztalatokat figyelembe véve indíthatók meg a megfelelő eljárások, ám már most megállapítható, hogy a felsőoktatási projektek legnagyobb részénél történt közbeszerzési szabálytalanság - jegyezte meg a minisztérium.

DIÓSZEGI JÓZSEF

(Napi Gazdaság, 2012. január 16., hétfő, 1+3. oldal)

Bejelentést tettek a Telenor akciója miatt

A Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége (FEOSZ) bejelentéssel élt a Telenor Magyarország Zrt. ellen a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnál (NFH), mivel szerinte a vállalkozás tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat, úgy tünteti fel reklámjaiban az 5 napos visszavásárlási garanciát, mintha azt saját akciója keretében biztosítaná, holott ezt jogszabályi kötelessége lehetővé tenni a fogyasztó számára.

A Telenor mind internetes honlapján, mind pedig egyéb reklámjaiban a mobilinternet-szolgáltatása keretében kínált "Hipernet" tarifacsomagot jól láthatóan úgynevezett 5 napos visszavételi garanciával hirdeti - írja közleményében a FEOSZ. A vállalkozás honlapján a szolgáltatás megrendelését interneten teszik lehetővé, azokat online módon lehet igényelni a szolgáltató Netshopján keresztül. A tarifacsomagok felsorolásánál pedig ismét szerepeltetik az 5 napos visszavételi garanciát.

A fogyasztók emiatt könnyen azt hihetik, hogy a szolgáltató csupán saját akciója, időszakos kedvezménye keretében biztosítja számukra a szerződés megkötésétől számított 5 napon belül az elállás lehetőségét, holott ennek kötelezettségét az elektronikus hírközlési előfizetői szerződések részletes szabályairól szóló rendelet írja elő. A rendelet szerint ugyanis, ha kizárólag interneten keresztül kötik meg a hírközlési szerződést a fogyasztók, a vállalkozások kötelesek 5 napon belüli elállási jogot biztosítani nekik, azonban ezt az új szabályt még kevesen ismerik.

A reklám alapján joggal gondolhatják a fogyasztók, hogy a "visszavásárlási garancia" miatt jobban járnak a Telenor által forgalmazott szolgáltatással (mivel később még meggondolhatják magukat), mint más cégek termékeivel - állapítja meg a FEOSZ. A fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló törvény is ezt támasztja alá: egyértelműen kimondja ugyanis, hogy tisztességtelennek minősül a vállalkozás magatartása, ha a fogyasztó törvényes jogait olyanként mutatja be, mintha az ajánlatának sajátossága lenne.

A FEOSZ annak érdekében, hogy ne kerülhessen sor a fogyasztókat megtévesztő magatartás folytatására, bejelentéssel fordult az NFH-hoz, miszerint a Telenor Magyarország Zrt. a fogyasztókkal szemben tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot alkalmaz, és levélben kérte a társaságot a reklám módosítására - közölte a szervezet.

http://hvg.hu/gazdasag/20120113_telenor_bejelentenes#rss

(HVG.hu, 2012. január 13., péntek)

Az ingyen ebéd mellé akár megalázás is jár

A bemutatókkal egybekötött kirándulások rossz véget érhetnek, ha nem tudjuk, vásárlóként milyen jogaink vannak - a fogyasztóvédők idén kiemelten ellenőrzik a szervező cégeket.

- Ránk támadtak, hogy csak az "ingyen kaja" miatt jöttünk el az árubemutatóra, hogy "potyázók" vagyunk, ráadásul mindezt hangosan, hogy az egész étterem hallotta! Nagyon megalázó volt - panaszolta lapunknak egy idős olvasónk. A kirándulással vagy egy éttermi ebéddel összekötött termékbemutatókon olykor meglepő tárgyakat kínálnak

- Sajnos, az ilyen jellegű "viselkedési" panaszokkal nemigen tudunk mit tenni, de azokon a területeken, amelyeken van hatáskörünk, mindent elkövetünk - mondta el lapunknak Folkmann Miklós, a fogyasztóvédelmi felügyelőség munkatársa. - Ilyenek azok az esetek, amikor tisztességtelenül járnak el a fogyasztókkal szemben, megtévesztik őket. Így például, ha az "akciós" termék ugyanannyiért szerezhető be akción kívül is, vagy ha elhallgatják a jótállási kötelezettséget, nem adják át a jótállási jegyet. De akkor is, ha különböző okokra hivatkozva megvonják a fogyasztó jogát, vagy valótlanul állítják, hogy a termék "csak most" kapható, azonnali döntésre kényszerítve a bemutató résztvevőit.

Amit a termékbemutató vásárlásról tudni kell

Az árubemutatókon vásárolt termék esetén (függetlenül attól, hogy az áru azonnal elvihető, vagy csak később szállítják ki) a termék kézhezvételétől számított 8 munkanap elteltéig a fogyasztó indokolás nélkül elállhat a szerződéstől. Az elállási jogról a szerződéskötéskor írásban is tájékoztatni kell a fogyasztót, ennek hiányában a szerződés semmisnek tekinthető. A tartós fogyasztási cikkekre kötelezően 1 éves jótállás vonatkozik. Ha valaki úgy érzi, hogy megengedhetetlen hangnemet használtak vele szemben, vagy egyenesen megalázták, csak a bírósághoz fordulhat, ahol igazolnia kell (például tanúkkal), hogy valóban sérelem érte.

Figyeljünk oda!

Horváth Lászlóné, a megyei fogyasztóvédelmi egyesület vezetője (bár hozzájuk is sok panasz érkezik) senkit nem beszél le arról, hogy részt vegyen a termékbemutatók kirándulásokon. Sokaknak ugyanis, főként az idősebb korosztálynak, ez programot, kikapcsolódást jelent. A lényeg, hogy figyelmesen olvassák el a szerződést, mielőtt aláírnák azt.

<http://www.bama.hu/cikk/422307>

(bama.hu, 2012. január 13., péntek)

Cáfol a Telenor: nem azért adnak 5 napot, mert muszáj

A Telenor szerint a FEOSZ valótlanul állítja, hogy a cégnek jogszabályi kötelezettsége volna a Hipernet mobilinternet 5 napos visszavételi lehetősége: a mobilcég szerint ugyanis a fogyasztóvédelmi egyesület által hivatkozott rendelet nem vonatkozik a Telenor akciójára, a Telenor azt az ügyfelek érdekében, saját üzletpolitikája alapján nyújtja.

Nincs szó ugyanis a FEOSZ által hivatkozott internetes vásárlásról, mivel a fogyasztó csak megrendelést ad le az interneten, ami nem kötelezi semmire: nem köteles ennek alapján a termék átvételére, a szerződés a helyszínen kötődik, ahol az ügyfél kézbe veheti a terméket, azaz ebben az esetben nem teljesülnek az internetes vásárlás jogi kritériumai - véli a Telenor.

Ráadásul a Hipernet termékek nem csak internetes megrendeléssel, hanem a Telenor és partnerei üzleteiben is elérhetőek, vagyis nem teljesül az az állítás sem, hogy csak az interneten rendelhető meg a termék. A félreértés elkerülhető lett volna, ha FEOSZ a sajtó helyett hozzánk fordul - írja a Telenor.

Ahogy arról beszámoltunk, FEOSZ bejelentéssel élt a Telenor ellen a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságnál (NFH), mivel álláspontja szerint a vállalkozás tisztességtelen kereskedelmi gyakorlatot folytat azzal, hogy úgy tünteti fel reklámjaiban az öt napos visszavásárlási garanciát, mintha azt saját akciója keretében biztosítaná, holott ezt jogszabályi kötelessége lehetővé tenni a fogyasztó számára.

<http://privatbankar.hu/kkv/cafol-a-telenor-nem-kotelessegbol-adnak-5-napot-243755>

(privatbankar.hu, 2012. január 14., szombat)

Engedélyezték az RTL-IKO-fúziót

Tovább növelheti részesedését a Magyar RTL Televízió Zrt.-ben (M-RTL) az RTL-csoport, miután a Gazdasági Versenyhivatal (GVH) engedélyezte, hogy az anyavállalat irányítást szerezzen a magyarországi RTL Klub csatorna műsorszolgáltatójában tulajdonosi jogosítványokkal rendelkező IKO Média Holding Zrt. (IMH) felett. A GVH közleményében emlékeztetett arra, hogy az RTL csatornacsaládot működtető nemzetközi RTL-csoport már korábban is a magyar RTL Klub csatorna meghatározó szakmai befektetője volt. Bár az összefonódásban részes felek egyaránt jelen

vannak televíziós csatornáikkal Magyarországon, a versenyhivatal a tranzakció vizsgálata során arra a következtetésre jutott, hogy „káros versenyhatások nem valószínűsíthetők”. Így engedélyezték azt is, hogy az M-RTL megszerezze az IKO-csoporthoz tartozó következő tévécsatornákat: Cool, Sorozat+, Prizma, Muzsika, Reflektor, Film+ és Film+2.

(Népszava, 2012. január 17., kedd, 2. oldal)

Fogyasztóvédelmi vetélkedő diákoknak

Egy iskolából több csapat is részt vehet a négyfordulós megmérettetésen, a cél, hogy később a fiatalok is élni tudjanak jogaikkal.

Országos fogyasztóvédelmi vetélkedőn vehetnek részt 14-18 éves diákok, a jelentkezéseket a szervezők a www.feosz.hu weboldalon várják. Az első forduló megoldásait február 3-ig küldhetik el a háromfős csapatok. Egy iskolából több csapat is részt vehet a négy fordulóból álló megmérettetésen.

A fogyasztóvédelmi totót és a további feladatokat a honlapon találhatják meg az érdeklődők. A döntőt április végén rendezik meg, a tervek szerint Budapesten. A zsűrit a hazai fogyasztóvédelem neves képviselői alkotják, a hat legjobb csapat tagjait értékes nyereményekkel jutalmazzák.

Az Országos Fogyasztóvédelmi Sulivetélkedő elnevezésű versenyt a Fogyasztóvédelmi Egyesületek Országos Szövetsége és a Közép-Magyarországi Fogyasztóvédelmi Egyesület szervezi a Sulitótó utódjaként. A kampány célja a figyelemfelkeltés: a mindennapi életben a fiatal fogyasztók is kerülhetnek olyan helyzetbe, melyben jogaikat érvényesíteni kell.

A vetélkedő során szerzett tudás, tapasztalat nagymértékben hozzájárulhat ahhoz, hogy egy későbbi fogyasztói jogvitában erélyesen tudjanak fellépni jogaik védelmében.

http://www.hirado.hu/Hirek/2012/01/16/11/Fogyasztovedelmi_vetelkedo_diakoknak_.aspx

(hirado.hu, 2012. január 16., hétfő)

Zöldszervezetek: kiszámíthatatlanabbá válik az ország az államigazgatás leépítése következtében

Kilenc zöldszervezet szerint egyre veszélyesebbé, kiszámíthatatlanabbá válik az ország az államigazgatás leépítése következtében, és azt kéri a kormánytól, hogy ne folytassa az előző kormányok államigazgatás leépítését okozó politikáját - közölte hétfőn a Levegő Munkacsoport a szervezetek nevében.

A Csemete Egyesület, az E-misszó Egyesület, a Greenpeace Magyarország, a Holocén Természetvédelmi Egyesület, a Környezeti Tanácsadó Irodák Hálózata, a Levegő Munkacsoport, a Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület, a Reflex Környezetvédő Egyesület és a WWF Magyarország a közleményben emlékeztet arra, hogy a kormány 6700 fő létszámleépítésről döntött a közszférában.

A civil szervezetek megfogalmazzák, hogy az elmúlt évtizedben a népegészségügyi, építésfelügyeleti, fogyasztóvédelmi, növényvédelmi, környezet- és természetvédelmi, valamint egyéb állami szervek komoly megszorításokat szenvedtek el, a mostani kormányhatározat alapján ezeket a szervezeteket újabb súlyos veszteség éri, például a környezetvédelmi és vízügyi szervektől 250, a népegészségügyért felelős intézményektől 329, a meteorológiai szolgálattól 70, az adóhivataltól 577, a Központi Statisztikai Hivataltól 70 embert küldenének el.

A környezetvédők utalnak arra, hogy az elmúlt évek a nagy környezetvédelmi és egészségügyi botrányoktól voltak hangosak, példaként említik a német szemétügyet, az erdők törvénytelen

kivágását, a súlyos esztergomi vízszennyezést, a pirospaprika-botrányt, az élelmiszer-átcímkeztetéseket, amelyeket megfelelő hatósági ellenőrzés meg tudott volna előzni.

Kolontár, Devecser és Somlóvásárhely lakóit nem sújtotta volna vörösiszap-katasztrófa, ha a hatóságoknak lett volna kapacitásuk arra, hogy a helyszínen ellenőrizzék az ajkai vörösiszap-tárolót, és nemcsak az érintett cég által benyújtott papírokból tájékozódtak volna annak állapotáról - írják a zöldszervezetek.

A civil szervezetek azt kérik, hogy a kormány a lakosság biztonságát, egészségét helyezze mindenek elé, és ne folytassa az előző kormányoknak az államigazgatás leépítését okozó politikáját, és ne hallgasson az IMF ilyen irányú követeléseire sem. Ellenkező esetben ugyanis Magyarország ki fogja írni magát a civilizált országok köréből - fogalmaznak közleményükben a zöldszervezetek.

MTI

<http://feedproxy.google.com/~r/mon/orszagos/~3/AqfIryatrUI/1884711>

(mon.hu, 2012. január 16., hétfő)

Fogyasztóvédelmi és egészségügyi előadások Debrecenben

Debrecen - Fogyasztóvédelmi és egészségügyi előadások keretében bővíthették ismereteiket a helyi idősök népes csoportja, a Debreceni Nyugdíjas Klub és a Debreceni Művelődési Központ közös szervezésében megvalósuló rendezvényen, amely a Belvárosi Közösségi Ház Pódiumtermében kapott helyet hétfő délután.

<http://www.haon.hu/fogyasztovedelmi-es-egeszsegugyi-eloadasok-debrecenben/1884731>

(haon.hu, 2012. január 16., hétfő)

Fogyasztóvédelmi nyílt nap

Szeged - A rossz emlékű vásárlások, az anyagi károk elkerülésének egyik legjobb módszere a helyes fogyasztói szokások kialakítása, népszerűsítése.

Munkatársunktól - Délmagyarország napilap

A felkészülést a szakemberek szerint már a középiskolában célszerű elkezdni. Ezért a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság nyílt napot tart ma 10 órától a szegedi Karolina-gimnáziumban. A szervezet főigazgatója, Pintér István is előadást tart. Hasznos tanácsokat kaphatnak, valamint a fogyasztóvédők által végzett vegyipari, mechanikai és villamos laboratóriumi vizsgálatokat is láthatnak a diákok.

http://www.delmagyar.hu/szeged_hirek/fogyasztovedelmi_nyilt_nap/2259538/?utm_source=rssfeed

(delmagyar.hu, 2012. január 17., kedd)

PSZÁF-egyperces: mire jó a bankszámla? Videó

A PSZÁF fogyasztóvédelmi kisfilmsorozatának új epizódja a bankszámlákkal kapcsolatos legfontosabb tudnivalókra hívja fel a figyelmet.

Az animációs film a sorozat korábban megjelent epizódjaival együtt megtekinthető a felügyelet honlapján, a PSZÁF Facebook-oldalán és Youtube-csatornáján is.

<http://privatbankar.hu/penzugyek/pszaf-egyperces-mire-jo-a-bankszaml-a-243806>

(privatbankar.hu, 2012. január 17., kedd)

Nem tűntek el teljesen az itthon betiltott kívánságlámpások

Magyarországon továbbra is tilos a "repülő kívánságlámpások" használata. A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH) fokozottan ellenőrzi, hogy a kereskedelemben árusítják-e a tűzveszélyes égi lámpásokat - közölte a hatóság szerdán.

A tűzveszély okán a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság tavaly augusztusban ideiglenes intézkedésként elrendelte a Magyarország területén forgalmazott kívánságlámpások forgalomból való kivonását és visszahívását.

Erre tekintettel az NFH ellenőrzi a tűzveszélyes égi lámpások esetleges forgalmazását - közölte az NFH. Az elmúlt negyedéves ellenőrzési tapasztalata, hogy jellemzően megszűnt ezen termékek értékesítése, azonban a fogyasztóvédők négy esetben még találtak kívánságlámpást árusító vállalkozást.

A Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH) tájékoztatása szerint a nyílt lángot hordozó mini hőlégballonokat - más néven égi lámpásokat -, azaz "repülő kívánságlámpásokat" a sötét égbolton nyújtott látvány céljából, jellemzően rendezvényeken használták korábban. A földtől eltávolodó ballonban lévő nyílt láng a felemelkedés után teljes mértékben ellenőrizhetetlenné válik, a ballon a repülés során bármikor épületek tetejébe, száraz növényzetbe vagy egyéb gyúlékony anyagba ütközhet, azok meggyulladását eredményezheti - hívja fel a figyelmet az NFH.

A fogyasztóvédelmi hatóság emlékeztet arra, hogy az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló rendelet szerint: "a szabadban tüzet gyújtani, csak úgy lehet, hogy az a környezetére tűz- vagy robbanásveszélyt ne jelenthessen. A szabadban tüzet őrizetlenül hagyni nem lehet. Veszély esetén, vagy ha arra szükség nincs, a tüzet azonnal el kell oltani."

Az égi lámpások a rendeltetésszerű használatukból adódóan ellenőrizhetetlen tűzforrások, ezért a termékek a tűzveszély kockázatát hordozzák magukban, égési sérüléseket, anyagi károkat okozhatnak. Használatuk százezer forinttól egymillió forintig terjedő tűzvédelmi bírsággal sújtható - írja felhívásában az NFH.

http://hvg.hu/itthon/20120118_kivansaglampasok_betiltott#rss

(HVG.hu, 2012. január 18., szerda)

Milliók büntetések

A Creditswiss Kft.-t ötmillió, az Optimum Holding Kft.-t 808 ezer forintra büntette a Gazdasági Versenyhivatal, mert az általuk működtetett fogyasztói csoportok félrevezették a vásárlókat. Több más vétség mellett tagjaikat „elfelejtették” tájékoztatni, hogy befizetéseik fejében esetleg csak évek múltán juthatnak a termékhez. A fogyasztói csoportokkal kapcsolatban álló Kalomuna Credit Kft. 155 ezer forintos büntetést kapott. (H. P.)

(Magyar Nemzet, 2012. január 19., csütörtök, 14. oldal)

Védjegy a hungarikumoknak

Az idei év végére országsszerte számba vehetik a legfőbb nemzeti értékeket

Tavasszal fogadhatja el a parlament a hungarikumtörvényt, utána pedig miniszteri rendeletben teremtik meg a tanúsító védjegy hátterét. A jogszabály a magyarság értékeinek védelmében született - mutatott rá tegnapi sajtótájékoztatóján Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszter.

Dénes Zoltán

Tavasszal tárgyal a parlament a hungarikumtörvényről, amely összefogja és azonosítja nemzeti értékeinket - mondta Giró-Szász András kormánysszóvivő Fazekas Sándor vidékfejlesztési miniszterrel tartott tegnapi sajtótájékoztatóján. - Olyan értékekről beszélünk - tette hozzá -, amelyek a nemzeti örökséghez való tartozást bizonyítják mindannyiunknak. A törvény végrehajtására az idei év költségvetéséből a kormány 500 millió forintot különített el. - Európa nem arra kíváncsi, hogy átvettünk-e mindent, amit az európai művelődés nyújthat, hanem arra, hogy a magunkéból mivel gyarapítottuk az európai művelődést - idézte Györffy István néprajzkutatót Fazekas Sándor. Tájékoztatása szerint a vidékfejlesztési tárca tavaly december 30-án nyújtotta be az Országgyűlésnek a magyar nemzeti értékekről és hungarikumokról szóló törvénytervezetet. Felhívta a figyelmet arra, hogy a törvény megalkotására kivételesen egységes politikai akarat adott felhatalmazást, hiszen az Országgyűlés az erről szóló határozatot 2008 júniusában egyhangúlag szavazta meg. - A jogszabály a magyarság értékeinek védelmében született - mutatott rá a miniszter. Szavaiból kiderült, hogy a törvény megalkotása előtt széles körű társadalmi egyeztetés folyt, amelynek során több száz javaslat érkezett társadalmi szervezetektől és civilektől a Vidékfejlesztési Minisztériumhoz. A tervezet előkészítésében a szakmai szervezetek mellett a Magyar Tudományos Akadémia és a Gazdasági Versenyhivatal is részt vett. A jogszabály alapján a magyar nemzeti értékek körébe sorolhatók a magyarsághoz kapcsolódó tárgyak, a szellemi és a kulturális javak, a szokások, a jelképek, a nemzettudatot megtestesítő alkotások - mutatott rá a miniszter. Szerinte a törvénytervezet lehetőséget ad arra is, hogy a Kárpát-medencei összmagyarsággal együtt élő nemzetiségek értékeit is a megőrzendő örökségek közé soroljuk. A nemzeti értékek és hungarikumok számbavétele lépcsőzetesen történik majd - derül ki a jogszabálytervezetből. A helyi értékeket a helyiek ismerik a legjobban, ezért a települések önkormányzatai elsőként ezen lokális értékek listáját állítják össze. Ezután megyei és tájegységi értéktárak jönnek létre, és a már meglévő listákat egységesítik földrajzi, területi szempontok alapján. Fazekas Sándor rámutatott: neves szakemberekből álló grémium, a tizenhárom főre tervezett hungarikumbizottság állítja össze a magyar értéktár végső formáját. A bizottságot rangos hazai intézmények, tudományágak, egyházak képviselői alkotják; a munkába bevonják a határon túli magyarság képviselőit is. - A szabályozás gazdasági lehetőségeket is magában rejt - folytatta a miniszter -, hiszen a hungarikumnak minősülő termékek előállítására kis- és középvállalatok beindítását segítheti elő. A szabályozás fontos része lesz a hungarikumtanúsító védjegy hátterének megteremtése.

(Magyar Nemzet, 2012. január 19., csütörtök, 13. oldal)

Újra fogyasztói csoportokat bírságolt a GVH

A Gazdasági Versenyhivatal (GVH) úgy találta, hogy az Optimum Holding Hungary Pénzügyi Szolgáltató Kft., a Creditswiss Pénzügyi Szolgáltató Kft., valamint a Kalomuna Credit 2010 Pénzügyi Szolgáltató Kft. kereskedelmi kommunikációjával megtévesztette a fogyasztókat, ezért a

vállalkozásokat a kiszabható legmagasabb, összesen csaknem 6 millió forint bírság megfizetésére kötelezte. A GVH a fogyasztói csoportok szervezésével 2010 vége óta foglalkozó Optimum Holdinggal és a Creditswiss-szel szemben azért indított vizsgálatot, mert a vállalkozások nyomtatott sajtóban 2010 novembere és 2011 áprilisa között megjelent hirdetéseivel kapcsolatban feltételezhető volt, hogy a fogyasztók számára valótlan tájékoztatást nyújtanak az általuk kínált szolgáltatásról. Mivel szerződés alapján a fogyasztói csoportok szervezésével kapcsolatos tevékenység ellátásához szükséges irodahelyek bérletét és működtetését, a reklámtevékenységet, az üzletkötők felvételét és oktatását, valamint a szerződéskötések lebonyolítását a Kalomuna Credit végzi mindkét vállalkozás számára, a GVH eljárása kiterjedt a kft. magatartásának vizsgálatára is.

Végül a versenyhivatal mindhárom vállalkozás esetében megtiltotta a vizsgált és kifogásolt tartalmú tájékoztatások további megjelentetését. Ezenkívül az Optimum Holdingot 808 ezer, a Creditswiss 5 millió, a Kalomuna Creditet pedig a két eljárásban összesen 155 ezer forint bírság megfizetésére kötelezte.

(Napi Gazdaság, 2012. január 19., csütörtök, 16. oldal)

Passzív-védelem

Súlyos bírságok tiltott helyen dohányzásért

Egyelőre a tiltásban és büntetésben merül ki a dohányzás elleni harc. Gyógyításra és megelőzésre viszont alig van pénz.

Évente 28-30 ezren veszítik életüket Magyarországon a dohányzással összefüggésbe hozható betegségek miatt. Érthető hát Szócska Miklós, az ágazatért felelős államtitkár lelkesedése: „Másfél éves tevékenységem legsikeresebb eredménye a január elsején életbe lépett jogszabály, amelyen ápriliséig még lesz finomhangolás.” Akkortól bírsághozhatnak csak a hatóságok, addig inkább segíteni szeretnének. Január 2-től megkezdtek az ellenőrzéseket, leginkább az egészségügyi intézményekben, de betértek több étterembe is, és körülnéztek a pályaudvarokon és buszmegállókban. „Egyelőre csak barátkoznak az új rendszabályokkal a dohányosok és a vendéglősök, még sok helyen megvannak a hamutartók, és füstölnek a peronon várakozók” - osztotta meg tapasztalatait lapunkkal Szabó Enikő helyettes országos tisztifőorvos. A törvény nem csak a zárt helyeken, a kocsmákban, sörözőkben, éttermekben, munkahelyeken, vonatokon, iskolákban, kórházakban, de a szabadban - játszótéren, pályaudvarokon, aluljárókban, villamos- és buszmegállókban - is korlátozza a füstölést. Sőt, megszűnt a dohányzásra szolgáló hely kijelölésének lehetősége a munkahelyeken, az iskolákban, a hivatalokban, a kórházakban. Így azután elég sokat kell majd gyalogolnia például annak a dohányos doktornak, aki valamelyik pavilon rendszerű intézményben dolgozik. A verdikt ugyanis az, hogy a középületek bejáratától, a buszmegállóktól 5 méterrel távolabb lehet csak rágyújtani.

Kevés kivétel

Csupán néhány kivételt engedélyez a jogszabály, ezek a szállodák szivarszobái, a játékkaszinók, a pszichiátriai intézmények és a börtönök. „Mégsem mondhatjuk azt a raboknak, hogy menjenek ki rágyújtani” - világítja meg a néhány kivétel hátterét Demjén Tibor, az Országos Egészségfejlesztési Intézet szakembere. A pszichiátriai betegeknek pedig a bezártság súlyos depressziót okozhat, ezért az engedékenység. A törvényalkotás korábbi folyamatában felvetődött, hogy büntessék a gyermeket szállító autóst is, ha az utastérben rágyújt, ám ezt elvetették a képviselők.

Áprilistól zsebbevágó lesz a büntetés. Ha egy mezei halandót csípnek el a tiltott helyek valamelyikén, 20-50 ezer forintjába kerülhet a füstölés, a közintézményben a törvény betartására hivatott ember elnéző magatartása pedig 100-250 ezer forintba kerülhet. A cégeket és intézményeket akár 1-2 millióra is megbírsághozhatják.

„Miközben az egészséghez való jog igazságát hangoztatja a dohányzás szigorításáról szóló törvény, sérti a dohányosok emberi méltóságát, a vendéglátók tulajdonjogát, és tönkreteszi az évszázados gasztronómiai kultúrát” - panasolja Gombás András, a nevét viselő étterem tulajdonosa, a Magyar Vendéglátók Régiós Szövetségének alapítója. Nagy hibának tartja, hogy kirekesztették őket a törvény előkészítéséből. Jobb lett volna, ha rájuk bízzák, hogy kialakítanak-e különtermet, esetleg eldöntik, hogy füstös, vagy füstmentes kocsmaként működnek tovább. Végül úgyis a vendég választ. Amúgy a dohányos ember sem ér kevesebbet nemdohányzó társánál, rossz szokása miatt sem kellene őt az utcára tessékelní. Megjegyezte még: „Előbb-utóbb mindenki igazodik majd az új rendhez, mégiscsak első az egészség, ezért ezt az ügyet sem kell túllihegni.”

Az éttermeknél nagyobb bajban vannak a pubok és kocsma, hiszen vendégeik 95 százaléka dohányos - mutat rá Gyömbér Zoltán, az 1990 óta működő Jóbarát Söröző üzletvezetője. Az áprilisig kitölt türelmi idő ellenére náluk már január 1-jétől eltűntek a hamutartók az asztalokról. Szoktatják a vendégeket. Ám az üzletvezető biztosra veszi, hogy sok kocsmá tönkremegy, utcára kerülnek a dolgozók, és abban is biztos, hogy megugrik a hipermarketek sörforgalma. „Szerencsére nálunk van terasz, ahol szabad a cigarettázás, ezért tavaszig csak kihúszom valahogy” - reménykedik. A hatóságok által ígért három hónapos finomhangolás ellenére sem gondol törvénymódosítás kezdeményezésére. „Semmi értelme sem lenne a kétharmados többségű parlamentben, hiszen ha a Vendéglátók Iparkamarájának sem sikerült a képviselők közelébe jutni, ugyan, hogyan férközhetne oda egy egyszerű kocsmáros?” - kérdi Gyömbér Zoltán.

Veszélyeztetett középkorúak

Bár a Global Youth Tobacco Survey magyarországi vizsgálata szerint a 13-16 éves fiatalok 33 százaléka dohányzik, leginkább a 40-50 éveseknél csapódik le a hatás - mondja Merkely Béla, a Semmelweis Egyetem Kardiológiai Központjának igazgatója. A nála megforduló szellemi dolgozók naponta 10-15 szál cigarettát szívnek el, a fizikai munkát végzők 40-60-at. Legtöbbjüket még a szívinfarktus veszélye sem tartja vissza, a dohányzást abbahagyók 70 százaléka egy éven belül újra rágyújt. Pedig a legtöbbjük tudja, mit kockáztat: a dohányzásnak meghatározó része van a lassan és alattomosan kialakuló koszorúér-betegségben, ami szívelégtelenséghez, gyakran szívhálálhoz vezet. Évente 25 ezren szenvednek el szívinfarktot, gyakori ok a dohányzás.

Tudományosan bizonyított az is, hogy a tüdőrák kialakulásáért - e betegség terén hazánk a világelső között van - 90 százalékban okolható a cigaretta, évről évre 8 ezren veszítik életüket nálunk e ráktípus következtében. Szilasi Mária, a Debreceni Egyetem tüdőgyógyász professzora döbbenetes adattal is szolgált: a mellékfüstöt elszennvedőket háromszor nagyobb mértékben sújtja a szén-monoxid- és a nikotinkoncentráció, mint a dohányosokat, ez az oka, hogy a hozzátartozók között is gyakori a tüdőrák, a hörghurut. Kimutatták, hogy kétórás időtöltés egy füstös bárban felér négy szál cigaretta elszívásával, egy dohányzóval egy órát autózni pedig olyan, mintha elszívnánk egy cigarettát. „Indokolt volt végre, hogy lépjenek a törvényhozók a passzív dohányosok érdekében” - szögezi le a professzor asszony.

Mivel drámai méreteket öltött nálunk a dohányzás, a leszoktatás támogatására napokon belül 250 milliós, heteken belül pedig újabb 420 millió forintos uniós pályázatot írnak ki - tudtuk meg Vokó Zoltántól, az orvos szakmai kollégium illetékes tagozatának elnökétől, ám a pénzt intézmény- és infrastruktúrafejlesztésre, eszközbeszerzésre, tüdőgyógyász szakorvosi órák bővítésére fordíthatják, gyógyszerre nem. Pedig vannak a leszokást segítő hatásos orvosságok, amelyekkel a Füstmentes Vállalat Program dohányos résztvevői 63 százalékban elégedettek voltak. Bár a hazai egészségügy irányítói is elfogadják az Egészségügyi Világszervezet (WHO) megállapítását, hogy a dohányfüggőség betegség, az Országos Egészségbiztosítási Pénztár szűkös gyógyszerbűdzséből azonban nem telik e készítmények árának támogatására. Ezért jött szóba, hogy bizonyos betegségek esetében kapjon támogatást a beteg, vagy osszák meg e gyógyszerek költségeit közte és a biztosító között.

Janus-arcú dohányügyek

Számos érdeklővel szabdalt a dohányvertikum és hatóköre, ám ebben az „egészségügyi nyúl áll szemben a pénzügyi tigrissel” - summáz Bodrogi József egészségügyi közgazdász, a Nemzeti Erőforrás Minisztérium miniszteri biztosa. Pedig a statisztikák szerint a dohányzásból eredő egészségügyi költség, a halálozás több száz milliárd forintnyi közvetlen és közvetett költsége évről évre jócskán meghaladja az ágazatból származó jövedékiadó- és áfabevételt. Ám a hazai dohányágazatnak és az állami költségvetésnek is tetemes kárt okoz a csempészet, hiszen míg tavaly 13,4 milliárd szál cigarettát gyártottak a hazai cégek, a becslések szerint további 2,4-2,7 milliárd került feketén a fogyasztókhoz. A miniszteri biztos nemzetközi tanulmányokra hivatkozva állítja: a leghatékonyabb fogyasztást csökkentő közgazdasági módszer a jövedéki adó folyamatos emelése. Jó lenne belőle visszacsorgatni a gyógyító ágazatba, ám erre egyelőre nincs esély. Ezért is fontosak a leszokást segítő, illetve még inkább a rászokás megelőzését célzó programok. „Az 1980-ban elszívott 30 milliárd szál cigaretta okozza a jelenlegi egészségügyi gondjaink jó részét - mondja a miniszteri biztos -, meg kellene akadályozni, hogy harminc év múlva is majd hátra mutogathassanak az utánunk jövők.”

NOGRÁDI TÓTH ERZSEBET

(Figyelő, 2012. január 19-25., 20+21. oldal)

Nemzeti fogyasztói termékkosarat vezet be a Fogyasztóvédelem

Nemzeti fogyasztói termékkosárral fogja népszerűsíteni a minőségtudatos fogyasztást a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH) - írja az MTI. A svéd mintán alapuló termékkosár három modulból áll, egy részét havonta szavazáson, egy másikat pedig a különböző minősítő rendszerek értékelése alapján válogatják ki, ezek már elérhetőek az NFH honlapján. A harmadik modult a háztartások számára állítják össze, és nyár végén teszik közzé. Az NFH célja az, hogy a cégeket partnerként kezeljék, tehát elsősorban ne szankciókkal, hanem megerősítő visszajelzésekkel vegyék rá a fogyasztóbarát működésre, ezért jött létre a pozitív vállalkozói lista és vezet be márciusban a fogyasztóbarát emblémát mondta Pintér István, az NFH főigazgatója. A fogyasztóbarát emblémát olyan vállalkozások kaphatják meg, amelyek a minőségi tevékenység mellett a törvényi kötelezettségükön felüli szolgáltatásokat is ajánlanak.

(Napi Gazdaság, 2012. január 20., péntek, 4. oldal)

Elvitték a múlt évet a bankok és a fogyasztói csoportok

A múlt év első felében csak egy-két komolyabb bírságolási ügye volt a Gazdasági Versenyhivatalnak (GVH): egy 46 milliós, amely csomagküldőknek szólt és egy 34 milliós hét taxitársaságnak, amelyek a versenyhivatal szerint kartelleztek a tarifáknál. A kartellek felderítése egyébként is kitöltötte a szervezet egész évét, hiszen elektronikai kereskedelmi láncok ellen indított eljárást ilyen ügyben, de kartellt gyanított a GVH az irodaszerpiacon, a csőgyártásban és beton-előállításban is.

Az élelmiszer-kereskedelmi láncok sem érezhették magukat elhanyagolva: a Spar tavaly, a második félévben 17 millió, az Auchan 30 millió forint eljárési bírságot kapott. E két ügy teljesen "passzol" a versenyhivatal korábbi szellemiségéhez: az élelmiszerláncok rendre a fogyasztók szeme előtt működnek és a nem megfelelő üzleti magatartásuk vagy az árképzésnél, reklámozásnál felmerülő apró hibák komoly kárt okozhatnak a fogyasztóknak.

A malomipar is górcső alá került, két társaság összesen 50 millió forint bírságot kapott versenykorlátozó magatartásért. Vagyis az első félévben is voltak erős ügyek, ám a hivatal működése, éppen a kevésbé ismert vállalatok vizsgálata miatt, kevésbé volt hangsúlyozott a sajtó és így a fogyasztók előtt, mint korábban. A kiemelt kereskedelmi és a szolgáltatócégek

tevékenységének vizsgálata jelentős részben áttelődött a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóságra és nem utolsósorban a Mezőgazdasági Szakigazgatási Hivatalra. Így a versenyhivatalnak jutott kapacitása új területekre, mint például tavaly a második félév közepén a bankokra vagy új szolgáltatási területek - például a fogyasztói csoportok - vizsgálatára. Ez utóbbi lényegében kitöltötte a hivatal második féléves ügyeit, az elmarasztalások és a vizsgálatok rendre azt mutatták, hogy a fogyasztói csoportok sok esetben képesek erősen félrevezetni a vásárlókat, például a végtörlesztés vagy a hitelekhez való könnyebb hozzájutás terén.

HÓNYI GYULA

A hitelezés kiemelt vizsgálati terület volt a második félévben. A szervezet november végén eljárást indított - előzetes értesítés nélküli helyszíni szemlével - hét pénzintézet ellen; a közlemény szerint a GVH azt észlelte, hogy az érintettek szeptember 22. után közel azonos időpontban megemelték lakossági jelzáloghitelek kamatát, illetve magasabb kamatú új terméket vezettek be (Napi Gazdaság, 2011. november 24.). Gyuris Dániel, a bankszövetség alelnöke akkor levélben emlékeztetett arra, hogy november elején a PSZÁF-fal és az NGM-mel úgy határoztak, a devizahitelesekről szóló tárgyalássorozat idejére tartózkodnak minden további lépéstől. A GVH bejelentése után a kormányzat folytatta a tárgyalásokat a bankszövetséggel a végtörlesztésről és végül sikerült megegyezni a részletekről.

(Napi Gazdaság, 2012. január 20., péntek, 7. oldal)

Vásárolni a neten jó, de...

Az e-kereskedelem forgalma tavaly az előző évihez képest mintegy 20 százalékkal emelkedett. A látatlanban való vásárlásnak több buktatója lehet, a fogyasztóvédők rajta tartják a szemüket ezen a területen.

Civil fogyasztóvédők a közelmúltban több elektronikus kereskedelemmel (e-commerce) foglalkozó vállalkozás weboldalát tanulmányozták és sok esetben típushibákra bukkantak. Jó pár cég például eredeti és bontatlan csomagoláshoz köti az áru visszavételét, ha a partner a nyolc munkanapon belüli, indoklás nélküli elállási jogát szeretné érvényesíteni.

Holott a távollévők között kötött szerződésekről szóló kormányrendelet csupán hang-, képfelvétel, vagy számítógép szoftver példányára vonatkozó szerződés esetén köti ki, hogy az elállási jog nem érvényesíthető a csomagolás felbontása után. Némely vállalkozás tévesen olyan álláspontot képvisel, hogy ha az interneten rendelt termékeket a vevő személyesen veszi át, akkor az már nem minősül távollévők között kötött szerződésnek, azaz a fogyasztó nem élhet a nyolc munkanapon belüli indoklás nélküli elállás lehetőségével.

Ivanics Katalin, a Békés Megyei Fogyasztóvédelmi Egyesület elnöke elismeri az internetes vásárlás előnyeit, hiszen kényelmes, a kínálat áttekinthető, összehasonlítható, nem beszélve arról, hogy a fogyasztó időt és pénzt takarít meg. A tudatos fogyasztói magatartás azonban itt is megkívánja a körültekintést. Érdemes az adott vállalkozásról előzetesen tájékozódni, s a tevékenységében már bizonyított céget válasszunk.

Fontos az is, hogy az emberek tisztában legyenek a jogaikkal, s általában az internetes vásárlás szabályaival. Ennek alátámasztására két friss példát is említett.

Egyik ügyfelünk valamennyi családtagjának egy webáruházban rendelte meg a karácsonyi ajándéknak szánt könyveket. A rendelés azonban még délután sem érkezett meg a lakására. Mivel szentestére hazautazott a családjához, útközben bement egy könyvesboltba és bevásárolt. Majdnem megérkezett a vendégségbe, amikor a szállító telefonon utolérte, hogy mindjárt a lakásához ér és átadná a csomagot. Természetesen lemondta a rendelést, hiszen ahhoz határidő is szabott, amit nem tartottak be elevenítette fel a történetet Ivanics Katalin.

Egy másik esetben ugyancsak ellenkezőjére fordult a karácsonyi meglepetés. A szülők a gyermeküknek sporteszközt rendeltek. A kiválasztott típus elfogyott, s a webáruház úgy döntött, helyette egy olcsóbb, gyengébb minőségű eszközt küld. A változást nem egyeztetették a

megrendelővel, csak azt tartották szem előtt, hogy nem késhet a karácsonyi csomag. A szülők azonban azt nem fogadták el és elálltak az üzlettől.

<http://www.beol.hu/cikk/423384>

(beol.hu, 2012. január 19., csütörtök)

Legyen magyar, olcsó és jó!

Nemzeti Fogyasztói Termékkosár néven új programot indított a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH), melyet megyénkben csütörtökön mutattak be.

Szigorú szankcionálás helyett inkább partnerség kialakítása a vállalkozókkal és a minőség tudatosság erősítése a fogyasztókban foglalta össze röviden a hivatal új irányvonalának céljait Pintér István főigazgató. Ezen irányt jelentős részben a nyáron lefolytatott nemzeti konzultáció eredményeként alakította ki a NFH, mintegy 70 ezer válasz összegzéseként, illetve más országok gyakorlatából is szereztek hasznos ötleteket.

Nem üldöznek, inkább ösztönöznek

Részben svéd modellből dolgozták ki a nemrég indult Nemzeti Fogyasztói Termékkosár programot, mely elsősorban hazánkban előállított és forgalmazott termékeket gyűjt össze és ajánl, a fogyasztók értékelése alapján (www.termekkosar.hu) ismertette Pintér István, a Nemzeti Fogyasztóvédelmi Hatóság (NFH) főigazgatója a Megyeházán tartott sajtótájékoztatóján.

Egyfajta iránytűt kívánunk adni a vásárlóknak az elfogadható árú, ugyanakkor megfelelő minőségű termékek kiválasztásához. Ennek részeként külön csokorba szedtük a már valamilyen díjjal elismert cikkeket. A honlap látogatói regisztráció nélkül szavazhatnak a hónap termékére; januárban kristálycukrot és sífelszerelést mondhatnak ki legjobbnak sorolta Pintér István. Hozzátette: a már 40 ezres látogatottságú webes oldalon konkrét, tehát márkanévvel ellátott termékekkel találkoznak a fogyasztók.

Piactisztító

A főigazgató előzetesen nyár közepére jelezte az 1, 2, illetve 3 gyermekes családok számára összeállított termékkosarak elkészültét. Ezekben a KSH adatainak figyelembe vételével úgy gyűjtik össze a vásárlásra ajánlott, megfelelő minőségű árucikkeket, hogy beszerzésük költséghatékony legyen.

Az NFH korábban létrehozott pozitív listáján mára több mint 1000 vállalkozás szerepel, ebből 32 Hajdú-bihari. Azért hogy felkerüljön, sok cég maga kér tőlünk ellenőrzést, rájöttek ugyanis, hogy a listának piactisztító hatása van és marketing szempontból is előnyös □ mondta Pintér István. Azok a vállalkozások, melyek további feltételnek is megfelelnek, márciustól fogyasztóbarát emblémát kaphatnak a Hatóságtól.

Jobb viszony

Dr. Barcsa Lajos, a fogyasztóvédelmi felügyelőség megyei vezetője megerősítette: másfél éve szakítottak a vállalkozásokat ellenséggént kezelő szemlélettel. Míg 2009-ben 50, addig 2010-ben 35, 2011-ben pedig már csak 25 millió forintnyi büntetést szabtak ki.

<http://www.haon.hu/legyen-magyar-olcso-es-jo/1887155>

(haon.hu, 2012. január 19., csütörtök)